

AZKEN-IDA ZTI BI

EUSKAL USAINA

Gizon bizkorra zan. Seminarioan erakusle ere bai.

Zenbat apaizgaei sortu ote zitzaien euskalsena Manuelen eskutik? Badakit Ander Manterola eta Mikel Zarate, beste batzuen artean, bere eskuetatik pasatu izan zirala apaiztegi...

Bere biotz zabaletik euskal usaiña zerion eta berekin ibilli ezker, kutsutu egin bear nai-ta-nai ez...

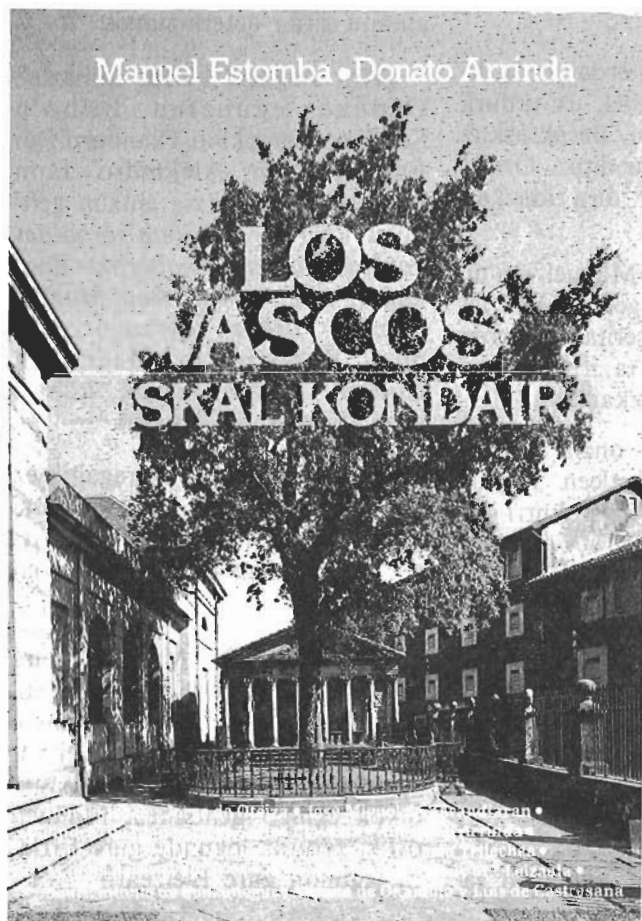
Buru zuzena

Seminarioan apaizgaiak Geografia eta Historia ikasi bear al zuten? Ederki. Asi gaitezen Euskalerritik. Naiz eta programetan egon ez, lenengoko lana orixe izango da.

Orain ori errez egiten da edonun, giroak ala eskatzen bait du; baiña orain ogeita amar urte, ez zan ain erreza.

Mundu osoari buruzko Geografia eta Historia zitun sakondutako gaiak eta orretan maixu zan.

Orrek laguntzen zion gero Euskalerriko gaiari buruz... Euskal gaiak zitun benetan maite. Oietxek ziran bere «hobi» guztiak, Euskeratik asita.

Euskeraren arloan sari asko zitun irabaziak eta oiek ez ditut nik emen aipatuko, lan berezi bat merezi dutelako eta jasoko al du bateren batek gai ori.

Nik emen aren bi liburu, aizkenekoak, aitatu nai ditut.

LOS VASCOS: EUSKAL KONDAIRA

Au lenengoz aitatu det. Bear ba'da auxe izango da Manuel'en biotza geien poztu zuan bere lana eta bi arrazoi aukeratik: alde batetik, arin-aranga egin bear izan zutelako eta bestetik, aren zabalero ikusgarriagatik.

Abenduaren 13'an egin zuan bere eskabidea argitaratzailleak. Euskalerriko kondairaren laburpen bat bear zuan eta len-bai-len bear ere.

Abenduan eskatutako liburua, Ilbeltzaren ama-bosterako egiña zegoen.

EPE LABURRA

Gabonetako festeetan, turroi artean, eratu zitun aurretik berak eginda zeuzkan lan batzuek. Aueri beste zortzi atal erantsi zien, lana osotutzeko.

Bere mixiolari lagun izandako Donato'k erderara itzuli. Orrela bien artean agertu zuten liburua.

Urte artako apirillean, lenengo egunetan, zabal-kundea asi zan eta zabaltzen asi eta egun gutxi barru, ia eun milla ale zabaldua zeuden Bilbo'ko etxeetan.

Ikusgarria, benetan. An egon bear izan biak beuren izenak liburuari ipintzen: firma botatzen, alegia.

INGLESERARA

Bilbao-Argitaldarian eskatu zioten Donato'ri liburua inglesera itzultzeko baimena, Iraillaren 21'an. Berri ori ez zitzaion Manuel eri eldu. Gaba orretan «biar-arte eta gabon» esan ondoren oeratu zan. Ez zan oetik geiago jeiki.

Beraz, Estomba'ren liburu orrek bi itzul-aldi izango ditu: Bata gaztelerara eta bestea ingleserara.

ETNIA VASCA

Ona bigarren liburua. Ez da berak bakarrik egiña; baiña, bere azkeneko lanak emen daude.

145 atal ditu liburuak, Oietatik irurogei Manuel'ek egiñak. Nik amaika kapitulu eta nere anai Donato'k beste guztiak.

Irarkolan, moldetegian, dago lan ori eta La Gran Enciclopedia Vasca'k aterako du argitara.

Manuel'en eriotzaren bezperan, Gloria Castresana, Fresno'ko (California) Ikastola Nagusiko irakasleak, liburuaren galak ikusi ondoren, ingleserara itzultzeko baimena eskatu zion nere anaiari. Iraillak 21. Arratsaldea. Manuel'en belarrietara ez zan barri ori eldu.

Anes Arrinda